

พัฒนาการทารกในครรภ์ 1-40 สัปดาห์ ลูกน้อยมีพัฒนาการอย่างไรบ้าง

คู่มือคุณแม่่มือใหม่ สำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ พร้อมเคล็ดลับดูแลตัวเอง

บทความ

ก.พ. 16, 2020

หนึ่งในการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญสำหรับผู้หญิง คือการเริ่มก้าวสู่การเป็นคุณแม่ ดังนั้นช่วงเวลากการตั้งครรภ์ จึงเป็นช่วงเวลาแห่งความมหัศจรรย์ของคุณแม่ทุกคน การมีชีวิตเล็ก ๆ เริ่มเจริญเติบโตในร่างกาย เหมือนเป็นการเติบโตไปพร้อม ๆ กับลูกน้อยในครรภ์ ในแต่ละสัปดาห์ร่างกายมีการเปลี่ยนแปลงมากมาย คุณแม่จึงจำเป็นต้องดูแลสุขภาพ และต้องทราบทุกระยะการเปลี่ยนแปลงเพื่อหากิจกรรมที่เหมาะสม และเสริมสร้างการกระตุ้นพัฒนาการของทารกในครรภ์ ให้มีความสมบูรณ์แบบในทุกด้าน

อ่านเพิ่มเติม

สรุป

- ในระหว่างการตั้งครรภ์คุณแม่ควรสังเกตอาการตลอดตั้งแต่การตั้งครรภ์ระยะแรกจนครบ 40 สัปดาห์ เพื่อความปลอดภัยของคุณแม่และลูกน้อยในครรภ์
- คุณแม่ตั้งครรภ์จะเริ่มรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์ประมาณสัปดาห์ที่ 16-20 ของการตั้งครรภ์

เลือกอ่านตามหัวข้อ

- วิธีสังเกตอาการตั้งครรภ์ สำหรับคุณแม่่มือใหม่
- การเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์ คืออะไร
- วิธีสังเกตการดิ้นของลูกในครรภ์
- พัฒนาการทารกในครรภ์ 1-40 สัปดาห์

วิธีสังเกตอาการตั้งครรภ์ สำหรับคุณแม่มือใหม่

อาการเริ่มต้นที่ส่งสัญญาณว่ากำลังตั้งครรภ์ สำหรับคุณแม่มือใหม่ ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และอารมณ์ สามารถสังเกตอาการคนท้องจากอาการต่าง ๆ เหล่านี้ได้เลยคะ

- **ประจำเดือนขาด** หรือคลาดเคลื่อนไปเนื่องจากร่างกายเกิดการปฏิสนธิ ซึ่งอาจเป็น สัญญาณแรกว่าคุณอาจกำลังตั้งครรภ์
- **เหนื่อยล้า อ่อนเพลีย** เกิดจากฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนในร่างกาย เนื่องจากอวัยวะหลายส่วนของร่างกายทำงานหนักขึ้นเพื่อบำรุงทารกในครรภ์
- **คลื่นไส้ อาเจียน เวียนศีรษะ** มักเกิดขึ้นในช่วงแรกของการเริ่มตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในอาการแพ้ท้อง แต่คุณแม่บางคนอาจไม่มีอาการดังกล่าว
- **อุณหภูมิร่างกายสูงขึ้น** จะมีอาการคล้ายจะเป็นไข้ ตัวร้อนรุ่ม ๆ เนื่องจากร่างกายจะมีการสร้างฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนเพิ่มขึ้น
- **ติ่งคัดเต้านม** หัวนมอาจมีการเปลี่ยนแปลง อาการคล้ายช่วงก่อนมีประจำเดือน ซึ่งอาการนี้จะเกิดขึ้นได้หลังจากที่ประจำเดือนเริ่มขาดไปประมาณ 1 สัปดาห์
- **ปัสสาวะบ่อยขึ้น หรือท้องผูก** เนื่องจากมดลูกโตขึ้น และไปกดกระเพาะปัสสาวะ ทำให้ปัสสาวะบ่อยได้ แต่อาการจะดีขึ้นเมื่อมดลูกขยายเข้าไปในท้อง และในบางท่านเมื่อฮอร์โมนร่างกายเปลี่ยนแปลงจะส่งผลต่อระบบขับถ่ายได้ ทำให้เป็นที่มาของอาการท้องผูก
- **มีเลือดออกทางช่องคลอด** คุณแม่เริ่มตั้งครรภ์ที่มีเลือดออกทางช่องคลอด เกิดจากการฝังตัวของตัวอ่อนบนผนังมดลูก และอาจมีอาการตกขาว มากกว่าปกติ จากการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเอสโตรเจนได้
- **เบื่ออาหาร อารมณ์แปรปรวน** เกิดจากการเปลี่ยนแปลงฮอร์โมนและร่างกาย ความกังวลกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในร่างกาย ส่งผลต่ออารมณ์ของว่าที่คุณแม่ได้ ดังนั้นจึงควรปรับจิตใจให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลง อาจจะระบายออกโดยการพูดคุยกับคนใกล้ชิด หรือครอบครัว จะเป็นการช่วยให้จิตใจคลายความวิตกกังวลได้มากขึ้น

การเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์คืออะไร?

- การเคลื่อนไหวของทารก ไม่ได้เป็นเพียงสัญญาณให้คุณแม่รู้สึกตื่นเต้นและดีใจเท่านั้น แต่เป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงสุขภาพของทารกด้วย การจดบันทึกความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมถึงการเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์เป็นประจำ ถือเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อทารกได้ด้วย
- คุณแม่ตั้งครรภ์จะเริ่มรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวของทารกในครรภ์ประมาณสัปดาห์ที่ 16-20 ของการตั้งครรภ์ บางรายจะรู้สึกคล้ายเส้นประสาทกระตุกเบา ๆ และการดิ้นของเด็กจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงสัปดาห์ที่ 32 จากนั้นการดิ้นจะเริ่มคงที่ เนื่องจากทารกเริ่มมีขนาดตัวที่ใหญ่ขึ้น
- ลูกไม่ดิ้นหรือดิ้นน้อยลง ซึ่งอาจเกิดจากน้ำคร่ำน้อย หรือ สายสะดือผูกเป็นปมได้ จึงอาจเป็น

สัญญาณว่าลูกน้อยกำลังตกอยู่ในอันตราย โดยเฉพาะใกล้ครบกำหนดคลอด แต่ลูกยังตื่นน้อย อยู่หรือดินห่างลงไปเรื่อย ๆ หรือหยุดดิน ควรรีบพบแพทย์ทันที เพราะอาจมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นกับลูก

วิธีสังเกตการตื่นของลูกในครรภ์

ลูกตื่น เป็นสัญญาณที่บ่งบอกถึงสุขภาพของลูกน้อยในครรภ์ โดยในช่วงตั้งครรภ์ไตรมาส 1 และ 2 (ประมาณสัปดาห์ที่ 1-27) ลูกจะยังตื่นไม่เป็นเวลา เช่น ลูกตื่นเป็นพัก ๆ และหายไป โดยไม่สัมพันธ์กัน แต่เมื่อเริ่มเข้าไตรมาส 3 คืออายุครรภ์ 28 สัปดาห์ เป็นต้นไป ลูกจะเริ่มตื่นเป็นเวลามากขึ้น แพทย์ส่วนใหญ่จึงแนะนำให้นับลูกตื่นตั้งแต่อายุครรภ์ 28 สัปดาห์ เป็นต้นไป (ศึกษาวิธีนับอายุครรภ์ที่นี่) โดยมีวิธีการที่คุณแม่สามารถทำตามได้ง่าย ๆ ดังนี้ค่ะ

- **ตั้งครรภ์ไตรมาส 1 และ 2** คุณแม่สามารถนับลูกตื่นได้แบบง่าย ๆ คือ ให้นับลูกตื่นวันละ 1-2 ครั้ง เช่น 2 ครั้ง คือ นับตอนเช้า 1 ครั้ง และตอนเย็น 1 ครั้ง
- **ตั้งครรภ์ไตรมาสที่ 3** ให้เริ่มนับเมื่อลูกกระแทกที่ครรภ์ 1 ครั้ง นับเป็นลูกตื่น 1 ครั้ง ลูกกระแทกอีก 1 ครั้ง นับเป็น 2 ครั้ง โดยใน 1 ชั่วโมงลูกควรตื่นมากกว่า 4 ครั้งขึ้นไป ถ้าในชั่วโมงแรกลูกตื่นไม่ถึง 4 ครั้ง ให้เริ่มนับในชั่วโมงที่ 2 ต่อไป และถ้าชั่วโมงที่ 2 ลูกตื่นไม่ถึง 4 ครั้ง นั่นอาจหมายถึงทารกกำลังมีปัญหา ให้คุณแม่รีบไปโรงพยาบาล
- **กรณีลูกตื่นน้อย** ให้ลองนับจำนวนการตื่นของลูกที่รู้สึกได้ ซึ่งไม่ควรต่ำกว่า 10 ครั้ง ต่อเวลา 2 ชั่วโมง หากน้อยกว่านี้ควรลองนับใหม่อีกครั้งหนึ่งในวันเดียวกัน และถ้ายังไม่ถึง 10 ครั้งอีกควรรีบปรึกษาแพทย์
- **แนะนำให้นับลูกตื่นเป็นเวลาเดิมในทุก ๆ วัน** หรือถ้าไม่แน่ใจและรู้สึกว่าการตื่นน้อยลงให้รีบไปโรงพยาบาลเพื่อพบแพทย์ทันที

พัฒนาการทารกในครรภ์ 1-40 สัปดาห์

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 1 – 4 ระยะเวลาแห่งการปฏิสนธิ ขนาดเท่าเม็ดงา

เป็นช่วงแรกสุดของการตั้งครรภ์ คือ สัปดาห์ที่ 2-4 นับจากวันแรกของรอบเดือนรอบสุดท้าย ไข่ที่ได้รับการผสมแล้วจะค่อย ๆ เคลื่อนมาตามท่อไข่ และฝังตัวที่มดลูก ขณะที่ไข่เคลื่อนตัวมานั้น เซลล์จะเริ่มแบ่งตัวเพิ่มจำนวนมากขึ้น เมื่อถึงตอนที่ตัวอ่อนมาถึงมดลูกจะมีเซลล์ประมาณ 100 เซลล์ หลังจากหนึ่งสัปดาห์ ไข่ที่ได้รับการผสมแล้วจะฝังตัวที่ผนังมดลูก ซึ่งถือว่ากระบวนการปฏิสนธิสมบูรณ์แล้ว

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 5 – 8 พัฒนาการเบื้องต้น

ต้น ขนาดเท่าเมล็ดถั่วแดง

ภายหลังตัวอ่อนทำการฝังตัวที่ผนังมดลูกแล้ว จะเริ่มเห็นพัฒนาการได้ชัดเจนขึ้น เมื่อทำการอัลตราซาวด์ จะเริ่มเห็นศีรษะทารกซึ่งจะใหญ่กว่าอวัยวะอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน้า มือ หรือเท้า คุณแม่จะเห็นว่าตัวทารกขยับไปมา ได้เห็นหัวใจเล็ก ๆ เริ่มต้นเป็นจังหวะ สายสะดือซึ่งทำหน้าที่เป็นปอด นำออกซิเจนจากแม่มาสู่ลูก และนำอาหารมาเลี้ยงลูก ในช่วงนี้ทารกจะมีรูปร่างกลม ๆ ยาว ประมาณ 2-3 เซนติเมตร

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 9 – 12 พัฒนาการสมองและกล้ามเนื้อ และขนาดเท่ามะนาว

ในระยะนี้ อวัยวะบนหน้าของทารกเกือบจะสมบูรณ์แล้ว เพียงแต่ตายังปิดอยู่เท่านั้น สมองและกล้ามเนื้อเริ่มทำงานประสานกัน กล้ามเนื้อกำลังพัฒนา จะเห็นได้ว่าแขนขาของทารกจะขยับไปมา ข้อต่าง ๆ เริ่มประสานกัน นิ้วมือและนิ้วเท้าพัฒนาจนสมบูรณ์แล้วและงอได้ด้วย เล็บงอกยาว ทารกจะเริ่มดูดนิ้วและอาจกลืนน้ำคร่ำ หรือลอยตัวในน้ำคร่ำซึ่งทำหน้าที่ห่อหุ้มและปกป้องร่างกายเล็ก ๆ ไว้อย่างดี หลังจาก 3 เดือนแรกไปแล้ว อวัยวะของทารกจะเริ่มเป็นรูปร่างมีพัฒนาการ คุณแม่จะต้องระวังในช่วงนี้ อย่ายับประทานยาหรืออาหารที่อาจเป็นอันตราย ตอนนี้ทารกมีขนาดประมาณ 10-12 เซนติเมตร

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 13 – 16 ลู่นเพศตัว น้อย และขนาดเท่าแอปเปิล

ทารกจะมีแขนและข้อต่อที่สมบูรณ์ กล้ามเนื้อแข็งแรง ทารกสามารถเคลื่อนไหวได้มากขึ้น คุณแม่
มือใหม่อาจจะยังไม่รู้สึกว่าลูกดิ้น นอกจากนี้ขนและผมจะเริ่มงอกทั่วร่างกาย คุณหมอสามารถ
ทำอัลตราซาวด์ที่ท้องเพื่อฟังเสียงหัวใจทารกได้ ไข่จะเริ่มทำงานเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ถ้าเทียบกับ
เดือนก่อนหน้านั้น จำนวนเส้นประสาทและกล้ามเนื้อจะเพิ่มขึ้นถึง 3 เท่า ระยะนี้ทารกจะเตะ ยัดนิ้ว
มือนิ้วเท้า ร่างกายจะพัฒนาจนสามารถมองเห็นอวัยวะเพศทารกได้ถ้าตรวจด้วยอัลตราซาวด์ ตอน
นี้ทารกจะมีขนาด 16-18 เซนติเมตร และมีน้ำหนักประมาณ 200 กรัม

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 17 – 20 รับรู้โลกนอก ครรภ์ และขนาดเท่ากล้วยหอม

ช่วงนี้ทารกจะโตเร็วมาก คุณแม่จะรู้สึกได้บ่อย ๆ ว่าลูกดิ้น ฟันเริ่มพัฒนาอยู่ใต้กระดูก ผมเริ่มงอก
กล้ามเนื้อก็จะแข็งแรงยิ่งขึ้น ทารกจะสร้างไขมันเพื่อปกป้องผิวหนังและผม คิ้วและขนตากำลัง
พัฒนา นอกจากนี้ทารกจะเพิ่มพัฒนาสัมผัสรับรู้ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรสชาติ กลิ่น และเสียง
แม้ว่าตาจะยังไม่เปิดแต่ทารกจะสัมผัสถึงแสงจ้าได้ ได้ยินสิ่งที่คุณพูดและรู้สึกเมื่อคุณลูบท้องเบา ๆ
ตอนท้ายของเดือนที่ 5 ทารกจะเริ่มปีสวาะปนมานในน้ำคร่ำ ตอนนีทารกจะมีขนาด 20-25 เซนติ
เมตร และมีน้ำหนักประมาณ 400 กรัม

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 21 – 24 ตอบสนองต่อ สิ่งเร้าต่าง ๆ และขนาดเท่าข้าวโพด

ในระยะนี้คุณแม่จะรู้สึกว่าทารกบิดตัวไปมา ตอนนีทารกจะโตช้ากว่าตอนแรกเพื่อให้อวัยวะภายใน
ร่างกาย เช่น ปอด ระบบทางเดินอาหาร และระบบภูมิคุ้มกันในร่างกายพัฒนา ทารกจะได้ยินเสียง
หัวใจแม่ เสียงอื่น ๆ และดนตรี และอาจจะมีการตอบสนองต่อการกระทำของแม่ ดังนั้นคุณพ่อ
และคุณแม่สามารถพูดคุยกับลูกในครรภ์ได้ ทารกอาจจะดูขมเพราะมีไขมันใต้ผิวหนังไม่มาก
เดือนนี้ทารกจะมีความยาวประมาณ 30 เซนติเมตรและน้ำหนักประมาณ 600 กรัม

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 25 – 28 ลืมตาและ หลับตาแล้ว และขนาดเท่ามะเขือม่วง

ร่างกายของทารกยังคงเติบโตและมีการพัฒนาต่อมรับรส ที่สำคัญคือ ทารกสามารถหลับตาและ
ลืมตาได้แล้ว อีกทั้งยังตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ดีขึ้นทำให้ทารกขยับเปลี่ยนตำแหน่งอยู่บ่อยครั้ง โดย
เมื่อสิ้นสุดสัปดาห์ที่ 28 เจ้าตัวน้อยจะมีน้ำหนักเฉลี่ย 600 – 1200 กรัม และมีความยาวประมาณ
30 – 35 เซนติเมตร

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 29 – 32 ผิวหนังย่น ๆ ของหนู และขนาดเท่าฝ่ากาดขาว

ในเดือนนี้ทารกจะเริ่มสะสมไขมันใต้ผิวหนังทั่วทั้งตัวเพื่อรักษาความอบอุ่นให้แก่ร่างกาย รวมทั้งปกป้องผิวหนังจากของเหลวอื่น ๆ ปอดจะพัฒนา หนึ่งตาเริ่มเปิด ตาจะมองเห็นแสงผ่านหน้าท้องของแม่ได้ ทารกจะขยับตัวเมื่อได้ยินเสียงดัง ๆ จังหวะการเต้นของหัวใจจะเปลี่ยนตามแสงและเสียงที่ทารกสัมผัสได้ นอกจากนี้จะเริ่มพัฒนาตุ่มรับรส ตอนนี้อัตราการหายใจมีความยาว 35 เซนติเมตร และหนักประมาณ 1,000-1,200 กรัม ถ้าคลอดในเดือนนี้ อัตราการรอดชีวิตจะค่อนข้างสูงเนื่องจากอวัยวะสำคัญเริ่มทำงานเป็นปกติแล้ว

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 33 – 36 ได้เวลาเตรียมตัวคลอด และขนาดเท่ามะพร้าว

ร่างกายของทารกในช่วงเวลานี้ จะดูเหมือนทารกแรกเกิด ร่างกายแข็งแรง ศีรษะจะเริ่มหันมาทางปากมดลูก สามารถมองเห็นการเคลื่อนไหวของทารกได้จากหน้าท้อง ในเดือนนี้คุณแม่อาจมีการเจ็บท้องเตือน เนื่องจากมดลูกบีบตัว เพื่อช่วยให้ทารกมีความพร้อม คุณแม่สามารถเริ่มจัดเตรียมสิ่งของสำหรับวันคลอด เริ่มทำความสะอาดเสื้อผ้าและสิ่งของทารกไว้รอ ทารกจะมีความยาวประมาณ 40-45 เซนติเมตร และหนักประมาณ 2,000-2,500 กรัม

พัฒนาการทารกในครรภ์ สัปดาห์ที่ 37 – 40 ยินดีกับคุณแม่คนใหม่ และขนาดเท่าแตงโม

ในระยะสุดท้ายของการตั้งครรภ์ ทารกจะอยู่ในตำแหน่งที่พร้อมคลอด เล็บจะยาวเร็วขึ้นเพื่อปกป้องปลายนิ้ว ผมจะยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร ศีรษะจะอยู่ใกล้ปากมดลูก และคุณแม่ก็พร้อมจะคลอดได้ทุกเมื่อ ส่วนใหญ่แล้ว คุณแม่จะคลอดประมาณ 1-2 สัปดาห์ก่อนครบกำหนด (สัปดาห์ที่ 40) ทารกก็มีความยาวประมาณ 50 เซนติเมตร และหนักประมาณ 2,800-3,000 กรัม

จุดเริ่มต้นของการเป็นคุณแม่และคุณพ่อเต็มตัว ที่จะคอยฟูมฟักดูแลลูกน้อยภายหลังออกสู่โลกภายนอกให้สมบูรณ์และปลอดภัยที่สุด การสร้างครอบครัวที่มีพ่อแม่และลูก การอุปถัมภ์เพื่อสร้างเด็กที่มีความพร้อมทั้งร่างกายที่แข็งแรง และจิตใจที่ดีงาม ซึ่งการเป็นคุณพ่อคุณแม่ไม่ได้มีการกำหนดแนวทางที่ตายตัว แต่เป็นสัญชาตญาณของแต่ละคน การเลี้ยงดูลูกไม่ได้ข้อผิดข้อถูกหรือเป็นกฎตายตัว แต่คุณแม่จะค่อย ๆ เรียนรู้ไปพร้อมกับลูกน้อยอย่างเป็นธรรมชาติที่สุด และคุณพ่อจะเป็นผู้ช่วยที่ดีที่สุดให้กับคุณแม่ได้เช่นกัน

บทความแนะนำสำหรับคุณแม่ให้นม

- สฟิงโกไมอีลิน และ แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน คืออะไร สำคัญอย่างไรต่อสมองลูกน้อย
- DHA สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองของลูกน้อย

- 2'-FL คืออะไร ? รู้จัก 2'-FL โอลิโกแซคคาไรต์ในนมแม่ (HMOs)
- โพรไบโอติก (Probiotics) จุลินทรีย์ที่พบได้ในนมแม่ มีประโยชน์กับลูก
- พรีไบโอติก มีส่วนช่วยพัฒนาสมองในเด็กทารก
- นานนมเหลือง ที่มี แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน สารอาหารสำคัญ ช่วยพัฒนาสมองจากแม่สู่ลูก
- เทคนิคเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สูดยอดดูสารอาหารจากแม่สู่ลูก
- เพิ่มนานนมคุณแม่ ด้วยการกระตุ้นนานนม จากธรรมชาติ ดีกับคุณแม่และลูก
- นมแม่อยู่ได้กี่ชม นานนมแม่เก็บได้นานแค่ไหน เก็บรักษาอย่างไรให้ถูกวิธี
- อาการทารกหิวนม สัญญาณจากลูกน้อย ที่คุณแม่สังเกตเองได้
- เด็กแรกเกิดกินนมกี่ออนซ์ ถึงจะดีที่สุด ปริมาณเท่าไรถึงเรียกว่าพอดี
- วิธีจับลูกเรือ ทำอุ้มเรือช่วยให้ลูกสบายท้อง หลังลูกอิ่มนม
- คัดเต้านมทำยังไงดี คัดเต้าก็วันหาย พร้อมวิธีบรรเทาอาการนมคัด
- เจ็บหัวนม หัวนมแตก อาการเจ็บหัวนม ต้องรักษาอย่างไร ให้นมลูกต่อได้ไหม
- ทารกไม่ยอมนอน ลูกอแงไม่ยอมนอนไม่มีสาเหตุ พร้อมวิธีรับมือ
- วิธีชงนมที่ถูกต้อง พร้อมขั้นตอนการเตรียมน้ำชงนม สำหรับแม่มือใหม่

อ้างอิง:

1. อาการคนท้องเดือนแรก สัญญาณเริ่มต้นที่กำลังตั้งครรภ์, รพ.ศิริรินทร์
2. ว่าที่คุณแม่มือใหม่พร้อมรับมือความเปลี่ยนแปลงระหว่างตั้งครรภ์, รพ.นครชน
3. การดื่มนมของทารกในครรภ์ สัญญาณที่คุณแม่ควรรู้, รพ.บางปะกอก
4. นับลูกดึนอย่างไร...ให้รู้ว่าทารกปลอดภัยนะ, รพ.พญาไท
5. 9 เดือน มหัศจรรย์พัฒนาการทารกในครรภ์, รพ.สมิติเวช
6. แจกฟรี! ตารางบอกพัฒนาการทารกในครรภ์ 1-40 สัปดาห์ เชฟเก็บไว้ดูนะแม่ ๆ, mamaschoice

อ้างอิง ณ วันที่ 19 ตุลาคม 2566

คุณแม่ตั้งครรภ์

แม่ผ่าคลอด

ดูแลลูกตามช่วงวัย

ภูมิแพ้ในเด็ก

แอลฟาแล็ค สฟิงโกไมอีลิน

พัฒนาการสมองลูกน้อย

การขับถ่ายลูกน้อย

คุณแม่ให้นมบุตร

เครื่องมือตัวช่วยคุณแม่

อาหารเด็ก

S-Mom Club

ข้อมูลผลิตภัณฑ์

โปรโมชั่น